

Вяра

16.09 по еретическия, †03 септември по православния календар - Св. свещеномъченик Антим, епископ Никомидийски. Св. мъченица Василиса Никомидийска. Св. свещеномъченик Аристион

Житие и страдание на свети свещеномъченик Антим, епископ Никомидийски, и много други с него († 302 г.)

Свети Антим се родил в град Никомидия. Още в младите си години проявявал навици на съвършен мъж и се отличавал с незлобие. Израствайки телесно, той израствал и духовно. Като достигнал пълнолетие, той започнал да се откроява сред всички с

добродетелния си живот; и в тези години от човешкия живот, когато обикновено страстите израстват в човека като плевели сред пшеница, Антим бил пример за високо безстрастие. Плътта с греховните си пожелания била умъртвена в него, а духът му бил изпълнен със смирение. Той напълно изкоренил от душата си всякаква завист, гневливост и леност, не давайки

и на тялото да се пресища с храна и питие. Напротив, с примера си показвал въздържание във всичко, любов и мир с всички, благоразумие и усърдна грижа за славата Божия. За такъв благочестив и добродетелен живот след непродължително време той бил удостоен със свещенически сан. В този сан свети Антим с цялото си сърце се трудел над богомислената молитва и душеполезните трудове, с думи и дела наставлявайки всички на спасителния път на добродетелта. Когато се преставил архипастирят на Никомидийската църква свети Кирил, на негово място бил възведен свети Антим. Като достоен мъж, избирането му за епископ било засвидетелствано свише: по време на посвещаването му небесна светлина осияла църквата и се чул някакъв Божествен глас свише. Поемайки върху себе си управлението на Никомидийската църква, свети Антим, като изкусен кормчия по време на буря, я запазил невредима като кораб от потъване. Защото, ако и много християни да били хвърляни в морето за Христа, те не потъвали в злочестие: нито ги потопила бурята на идолопоклонството, нито ги погълнала бездната на произподния ад, но под наставлението и управлението на своя свят архипастир Антим те достигнали тихото и безбурно небесно пристанище. Този добър Христов пастир привел към Бога в мъченически венци почти цялото си словесно стадо. Когато идолопоклонниците подигнали голямо гонение срещу християните по целия Изток, и особено в Никомидия - където тогава живеели злочестивите царе Диоклетиан и Максимиан, - свети Антим наставлявал и укрепявал всички вярващи в подвига на мъченичеството.

“Сега - казвал той - подобава да се покажем като истински християни, сега е време за подвиг, сега този, който е истински воин на Иисуса Христа, да влезе мъжествено в борба. Тук ни предстои да пострадаме не много за много пострадалия за нас Христос; да Го изповядаме тук пред човеците, за да ни

изповяда там пред Своя Отец Небесен. Тук да Го прославим пред човеците, за да ни прослави там пред Своите Ангели. И така, да прославим Бога в телата си, предавайки себе си на мъчения; да умрем с временна смърт, за да живеем вечно, да не се убоим от мъчителите убийци. Защото ако те ни убият, ще бъдат виновници за бъдещото ни блаженство: отсечената глава десницата на нашия Подвигоположник ще увенчае с нетленен венец; раздробените членове ще се просветнат като слънце в Неговото царство; нанесените рани ще умножат вечната ни награда; кървавите мъчения ще ни въведат в чертога на Небесния Жених. Да бъдем готови да пролеем и кръвта си, да бъдем зрелище за поругаване и унижение пред очите на ангели и човеци”.

Укрепявани с такива и подобни думи на светеца, много от вярващите мъжествено предавали себе си на жестоки мъки за Сладчайшия Иисус, своя Господ. Един от особено пламенните във вярата християни, ревнувайки по Бога, се решил на такава смела постъпка. Когато в Никомидия бил прочетен написаният на пергамент царски указ за умъртвяване на християните, закачен на видно място на стената, той, излизайки пред всички, изповядал Христа, свалил от стената този указ и го скъсал, гръмко изобличавайки езическото злочестие, и с това станал първият мъченик в Никомидия.

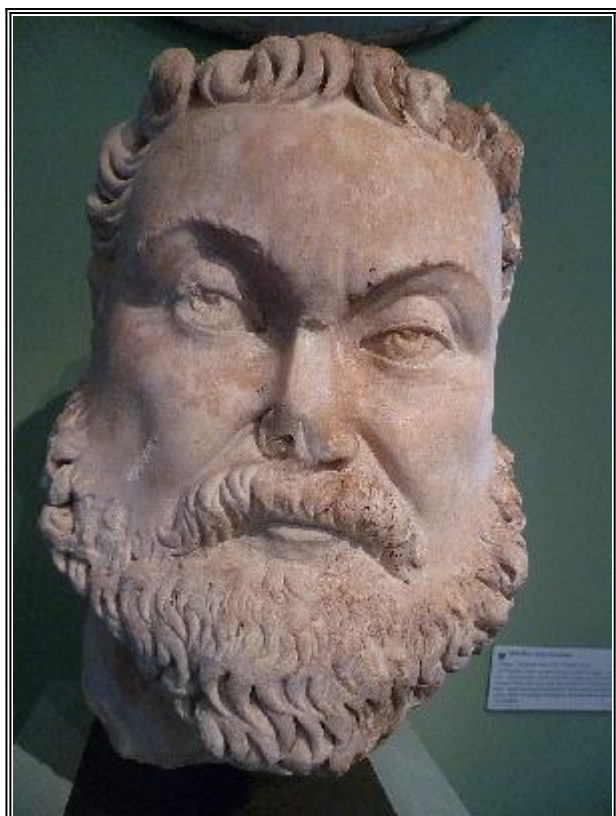
След това голяма част от велможите и придворните началстващи лица започнали явно да изповядват Христа, провъзгласявайки се за християни: такива били Доротей, Мардоний, Мигдоний, Петър, Индис и Горгоний, заедно с останалата многочислена дружина; всички те доброволно отдали себе си на мъчения за Христа и много от тях по различни начини били погубени от мъчителите.

По същото това време към най-тягостните скърби на християните се прибавило и следното обстоятелство:

неизвестно по каква причина се запалили царските палати и голяма част от тях изгоряла. Злочестивите езичници оклеветили християните, говорейки, че те са запалили царския дворец поради ненавист. Тогава яростта на царя достигнала до краен предел и по-разярен от див звяр той избивал огромно множество християни, осъждайки ги или на посичане с меч, или на изгаряне с огън. Въпреки всичко това вярващите, виждайки мъченическата смърт на своите братя единовърци и знаейки, че и на тях предстои същото, разпалени от Божествена любов, се предавали на изгаряне в огън от мъчителите като на някакво приятно, прохладно място. А останалите многочислени християни били вързани от мъчителите, качени на лодки и потопени в морската дълбина. В неукротимата си ярост царят заповядвал да потопяват не само живите, но да изкопават от земята и да хвърлят в морето и погребаните тела на светите мъченици, за да не ги почитат християните, които оставали живи. Толкова жестоко било гонението, при което свети Антим бил издирван “като агнец на заколение”. Преди да разкъсат пастира, вълците нападнали неговото стадо; но Божият промисъл и покров го пазели в едно селище, наречено Семана, за да приведе преди това към Бога своите словесни овци, а след това и сам да отиде при Него, запечатвайки с проливането на кръвта си вярата на Никоимидийската църква. Тогава в църквата, в деня на Рождество Христово, били изгорени до двадесет хиляди свети мъченици, а останалите от паството на свети Антим били затворени в тъмница. Светецът с честите си писмени послания, които отправял към християните, ги учел и утвърждавал във вярата; така че макар и да не бил с тях тялом, но по Божия воля, бидейки отделен от тях временно, духом присъствал при тях в тъмницата, доставяйки им духовна храна с посланията си. Овците явно, а пастирът тайно се борели с вълците, и светецът се укривал не защото се боял от мъченията, но за да утвърди с учението и молитвата си по-

слабите във вярата, да укрепят най-немошните, да направят боязливите мъжествени, докато представи пред Христа всички, след което и сам себе си да предаде на същите мъчения.

Един от вярващите, укрепен от свети Антим, на име Зинов, воин по длъжност, изобличил злочестия на цар Максимиан пред всички по следния начин. В Никомидия, близо до цирка, се намирал храм на езическата богиня Церера.

Император Максимиан

Веднъж Максимиан със своите воители и целия народ принасял богата жертва на идола на тази богиня. А Зинов по време на нечестивия празник застанал на едно високо място и със силен глас възкликнал:

- Ти, царю, се заблуждаваш, покланяйки се на бездушен камък и няма дърво, защото това е бесовска измама, водеща към погубел тези, които се покланят. Познай истината, Максимиане, и насочи телесните и духовните си очи към небето: вгледай се в него и чрез това пресветло творение

разбери какъв е неговият Създател и Творец. Познай това, наблюдавайки творенията; научи се да почиташ Този Бог, Който благоволи не към кръвта на заколваните и изгаряни в задушлив дим безсловесни животни, но към чистите души и чистите сърца на разумните създания.

Като чул това, Максимиан заповядал да хванат Зинон и за такива дръзки думи към царя да го бият с камъни по лицето и устата. Мъчителите избили зъбите му, раздрали лицето му, смазали езика му, изповядващ Христа и накрая, едва жив го извели от града и по заповед на царя отсекли главата му.

В това време свети Антим, от мястото, където се укривал, изпратил дякон със своите писма при намиращия се в тъмница Доротей и другите, затворени заедно с него за Христа, увещавайки ги към търпение, за да бъдат готови с радост да умрат за Жизнодателя Господа. Нечестивците хванали дякона и с писмата на свети Антим го завели при цар Максимиан. Царят прочел тези писма и намерил написаното неприятно за себе си: писмата съдържали сърдечно приветствие от светеца към мъчениците, дълбоко състрадание към тях, пастирско поучение, светителско благословение за мъченически подвиг и укрепяване в унищожаването на идолите. Силно разгневен от всичко това, царят заповядал да изведат всички мъченици от тъмницата и да ги представят на съд пред него. Хвърляйки към тях надменен и зверски поглед, той дълго ги укорявал. След това заповядал да прочетат писмото на свети Антим за техен укор и изобличение.

- Вие вярвате на лъжливите басни на този зъл човек - казал той - и слушате неговото развратено учение, а не царската заповед!

Вярващите, слушайки посланието, дълбоко се радвали, и проливайки радостни сълзи, приветствали стоящия далече Антимов дякон, със светъл поглед, радостно лице и

преклонена глава; а думите на свети Антим, които се четели за техен укор, те полагали в сърцето си.

Тогава царят попитал дякона:

- Кажи ми, откъде си дошъл? Кой ти е дал тези послания, развращаващи народа? И къде се крие този, който те е пратил?

Дяконът отворил устата си, изпълнени с благодат, и заговорил:

- Този, който изпраща тези послания, е пастир. Но тъй като се намира далече от своето стадо, го наставлява с писма и го утвърждава в благочестието; особено когато чуе за нашествието на множество вълци срещу словесното стадо, тогава гръмко известява овците какво трябва да правят. Възвестява им следните слова на Пастиреначалника: "и не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият". Аз донесох това послание до Христовото стадо, за да им съобща съдържанието му; но къде се намира изпратилият го, няма да ви кажа, защото би било пълно безумие да стана предател на моя пастир, от когото всички получават голяма полза, и който и без да казвам къде е, скоро ще бъде хванат, защото "...не може се укри град, който стои навръх планина".

Разгневен от тези мъжествени думи, мъчителят осъдил на смърт светия дякон, чието име било Теофан. Най-напред му отрязали езика, изричащ толкова благодатни слова, а после го убили, удряйки го с камъни и пронизвайки го със стрели. След това царят заповядал по най-различни начини за мъчение да умъртвят предадените на съд мъченици: на свети Доротей да отсекаат главата, Мардоний да изгорят на огън, Мигдоний да хвърлят жив в яма и да го засипят с пръст, Горгоний, Индис и Петър да потопят в морето, окачвайки воденичен камък на шията им, и всички други да погубят по всякакви начини. Така те, претърпявайки смърт по различни начини, се представили в

Господа. Телата на мъчениците, които били хвърлени в морето, рибарите изтеглили в мрежите си и една девица, на име Домна, ги погребала. Като узнали за това, езичниците я посекли с меч, когато се молела над мощите над светите мъченици. По същото време и Евтимий, който със своята проповед обърнал мнозина към изповядването на Христа и към мъченически подвиг, след различни мъчения, приел мъченическа смърт, бидейки посечен с меч. След всичко това наближило времето да пострада за изповядването на Иисуса Христа и свети Антим.

Когато се укривал в споменатото селище Семана и тайно сеел словото Божие и умножавал вярата в Христа, Максимиан проучил за него и незабавно изпратил двадесет войници да го хванат. Като стигнали до селището, те срещнали тук самия свети Антим и го попитали:

- Къде се намира Антим, учителят на християните?

Срещайки войниците, той ги повел към дома си и казал:

- Ще ви кажа къде е Антим и ще ви го предам в ръцете ви, но преди това си поотдъхнете от пътя.

Като казал това, той им предложил да вкусят храна, приготвил им трапеза според силите си и ги нагостил радушно. След това светецът се открил пред тях, че той самият е Антим.

- Аз - казал той - съм човекът, когото търсите; вземете ме и ме водете при този, който ви е пратил.

Като чули това, войниците се изумили и се срамували да погледнат към почтените седини на светителя, защото били сърдечно приети и приветливо нагостени. Те започнали да разсъждават помежду си за това, че трябва да отведат този невинен и добър човек не за благополучие, но при мъчителя,

за крайна скръб и люти мъчения, а след тях и за очевидна смърт. Станало им жал и изпитали срам пред него, и казали на светеца:

- Няма да те вземем със себе си, но те съветваме да се скриеш, а ние ще кажем пред Максимиан, че сме търсили Антим навсякъде, в цялата околност на Никомидия, но никъде не сме го намерили.

Но свети Антим ревностно пазел Господните заповеди, поради което ги убеждавал да казват истината, тъй като не искал да лъжат заради него, и при това се стремял да пострада и умре за Христа; затова и тръгнал заедно с тях. По пътя той им проповядвал словото Божие, поучавайки ги във вярата в нашия Господ Иисус Христос. Не без следа падало посятото от светителя семе на словото Божие, но паднало на добра земя: то се вкоренило в сърцата на воините, разцъфтяло там и израснало за усъвършенстването им във вярата. Когато стигнали до реката, свети Антим произнесъл молитва за тях и ги кръстил в името на Отца и Сина и Светия Дух. След това те отново тръгнали на път, водейки душеполезна беседа, докато стигнали до Никомидия. Когато свети Антим влязъл в града, за него било съобщено на Максимиан и той заповядал да го доведат вързан.

И ето, светецът застанал пред мъчителя с вързани назад ръце, защото, за свидетелство на истината, така трябвало да се яви пред съдилището на нечестивите езичници - вързан като злодей; но той бил свободен в душата си и се обърнал към небето, откъдето очаквал помощ. Мъчителят заповядал да донесат всички оръдия за мъчения, за да го изплаши най-напред с вида им, надявайки се, че светецът, страхувайки се от тях, ще се съгласи да изпълни волята на царя. След това го запитали:

- Ти ли си този Антим, който, заблуждавайки се относно един

прост човек, на име Христос, привежда към същото заблуждение и простия народ, като го лъже и подтиква да се противи на царската заповед и укорява, и хули нашите богове?

А свети Антим, надсмивайки се над донесените оръдия за мъчение и над думите на царя, казал:

- Знай, царю, че аз съвсем не бих отговарял на този въпрос, ако не ме съветваше Божественият Апостол, наставляващ ни винаги да бъдем "готови с кротост и боязън да отговаряме" на всеки, който иска от нас сметка за нашата надежда, защото Бог ни е обещал да ни даде "уста и премъдрост, на която не ще могат противоречи, нито противостоят всички ваши противници". И аз първо се надсмях над вашите идоли, които вие наричате богове, а сега се смея над голямото ти безумие, с което ти се надяваше да ме отделиш от моя Създател, Който и тебе, неблагоприятното създание, е удостоил със Своя образ. Защо си ме довел пред твоя съд и си сложил пред очите ми тези оръдия за мъчения? Не искаш ли да ме изплашиш с тях, та аз, страхувайки се от тях, да се подчиня на твоята безбожна заповед? Но с това ти не си в състояние да изплашиш този, който желае да умре за своя Господ. Предлагай това на вниманието на тези, които са малодушни и страхливи, за които този временен живот представлява велико утешение, а загубата на временния живот - велика скръб: заплашвай тях, а не мене. За мен това тленно тяло и този временен живот са като тежки вериги и тъмница, непозволяващи на душата ми да отиде при многожелания Бог; а твоите заплахи, наказания и мъчения за мен са по-приятни от всяко земно наслаждение, защото след тях ще последва смъртта, която, освобождавайки ме от телесните вериги, ще ме пресели там, накъдето е устремено всичкото ми желание.

След като светецът произнесъл тези думи, мъчителят заповядал да го бият с камъни по шията. А той, понасяйки с

благодарност тези побои, като начало на страданията за Христа и основание за мъченически венец, търсел още по-големи страдания, желаейки да наследи висшата награда. За да се надсмее и поругае над мъчителите и за да ги хвърли в още по-силен гняв, за да го измъчват с още по-тежки страдания, той повторил страшните пророчески думи: “боговете, които не са сътворили небето и земята, ще погинат”.

Тези думи уязвили сърцето на мъчителя с ярост, и той заповядал да пробият нозете на мъченика с нажежени остри железни колове. Но и това мъчение било радост за светеца и той, радвайки се, прославял Бога, удостоил го да претърпи такива страдания за името на Господа Иисуса Христа. След това Максимиан заповядал да сложат на земята остри отломки от глинени съдове, да положат върху тях страдалеца гол и в такова състояние още по-силно да го бият с пръчки, за да изпитва двойна болка: отгоре от ударите с пръчки, а отдолу от остриетата. Но светецът и тогава не се отчайвал за победата си над мъчителите, възпявайки:

“Благодаря Ти, Господи, Царю на вековете, задето Ти ме препаса със сила за война и повали под нозете ми ония, които въстанаха против мене”.

Тогава мъчителят изобретил друго мъчение: нагорещили медни ботуши и ги надянали на нозете на светеца. Но Божествената благодат осенила страдалеца, укрепявайки го в страданията, и той чул глас свише, обещаващ му скорошен небесен венец и този глас изпълнил с блаженство сърцето му. Укрепен от това Божествено утешение, светецът започнал явно пред всички да не обръща внимание на мъченията и лицето му се озарило от небесна радост, като че не бил претърпял никакво страдание. Виждайки това, мъчителят се изумил и казал за свети Антим, че той е влѣхва и превъзмогва

огнената сила чрез някакво вълшебство. Започнали да го питат: защо, намирайки се в такива мъчения, се радва?

- Така се радвам - отговорил светецът, - защото сегашните страдания ме изпълват с твърдо упование в обещаните блага; в скоро време ще победи своята надменна гордост и ще докажа, че твоите богове са много по-безпомощни от човешките сили и ти ще се каеш за злобата си във вечни векове, но напразно - и няма да си отидеш от този живот, докато не бъдеш осъден на вечна погибел.

Още по-раздразнен от тези думи, мъчителят заповядал да завържат светеца за едно колело и да го въртят, като обгарят тялото му с огън. Но когато слугите започнали да изпълняват царската заповед, те самите внезапно паднали като мъртви. Колелото спряло и огънят се устремил към тях и ги обгорил, след което те разказали на мъчителя следното:

- Когато започнахме да въртим колелото и да горим завързания за него, около нас се появили трима светоносни мъже и казаха: "Не бой се, рабе Божий, Антиме!" Когато обърнаха погледа си към нас, огънят под колелото се устреми върху нашите лица и ни изгори.

Като чул това, мъчителят бил поразен, но приписал всичко на вълшебство. След това свалили свети Антим от колелото и царят го заплашил с посичане с меч, ако не принесе жертва на боговете. А мъченикът, като чул за това, че му предстои посичане с меч, се зарадвал и усърдно молел Бога да му даде по-скоро да отиде при своето стадо, преди него възлязло на небесата по пътя на мъченичеството, за да може и той да каже: "ето, аз и децата, които ми даде Господ...".

Но злочестивият цар предварително заповядал да хвърлят светеца в тъмница и да го вържат с железни вериги. Когато водели Антим към тъмницата, той славел и благославял Бога

за всичко. И ето, внезапно го озарила светлина от небето, веригите се счупили, а слугите, които го водели, паднали на земята от страх. Но той ги вдигнал и им заповядал да изпълнят това, което им е наредено. Като стигнали до тъмницата, светецът влязъл в нея и останал там сред затворените в нея злодеи и разбойници. Той се радвал, като че бил заведен на пир или брачно тържество. Като предложил на затворниците духовната храна на словото Божие и им дал питието на благочестието, той ги спечелил за Христа и ги присъединил към Неговата света църква, поучил ги във вярата и добрите дела; и там, в тъмницата, ги възродил с водата на светото кръщение. И тъмницата станала светла църква, изпълнена с даровете на Светия Дух, където вярващите денем и нощем принасяли на Бога жертва хвала.

Като узнал за това, Максимиан заповядал да доведат свети Антим при него и се опитвал с ласкателства да го склони към поклонение на езическите богове, обещавайки му да го направи пръв сред идолските жреци. Но Антим с обичайното си дръзновение отговорил на царя:

- Аз и преди твоите думи съм висш свещеник сред Божиите иереи; свещеник на Пастиреначалника Христа, Който се облече в моята плът, и заради мене слезе от небесата. Той послужи пред Бог Отца като изкупителна жертва за човеците, умря на кръста, бе погребан и след три дни възкръсна, и се възнесе със слава на небесата, възвеждайки там всички вярващи в него. Аз съм Негов свещеник - и затова Му принасям себе си в жива жертва. А вашето жречество и жертви, и богове са тъмнина, и ще отидат във вечната тъмнина.

Като чул това, мъчителят осъдил свети Антим на смърт. Светецът отишъл на смърт, изпълнен с небесна радост.

- Сега - казал той - е времето на моето веселие, сега е

изпълнението на моето желание, сега ми се отваря вратата на вечния живот, та като изляза от тялото, да вляза при Господа и да се наситя, когато се яви пред мене славата Му.

Като стигнал до мястото на наказанието, където чрез временната смърт му предстояло да премине в безкрайния живот, светителят поискал да му дадат време за молитва, и след като се помолил, преклонил святата си глава под секирата, с която бил посечен, съгласно заповедта на царя, и така се удостоил с мъченическа смърт за Христа в 3-тия ден на септември. Когато настъпила вечерта, някои от вярващите тайно дошли на мястото на наказанието, взели със себе си многострадалното тяло на свети Антим и го погребали с чест, прославяйки Светата Троица, Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог, на Когото слава во веки. Амин.

Тропарь священномученика Анфима

глас 4

И нравом причастник,/ и престолом наместник апостолом
быв,/ деяние обрел еси, богодухновенне,/ в видения восход:/
сего ради, слово истины исправляя,/ и веры ради пострадал
еси даже до крове,/ священномучениче Анфиме,/ моли Христа
Бога// спастися душам нашим.

*(Перевод: И нравам Апостольским сопричастником и
престола их наследником став, делами ты, Богодухновенный,
восхождения к созерцанию достиг; потому слово истины
право возвещая, ты за веру пострадал до крови,
священномученик Анфим, ходатайствуй пред Христом Богом
о спасении душ наших.)*

Кондак, глас 4:

Во священницех благочестно пожив, и мучения путь
скончав, идольская угасил еси служения, поборник быв твоему

стаду богомудре. Темже тя и почитаем ныне, тайно вопиюще: от бед избави нас твоими молитвами, приснопамятне Анфиме.

(Благочестно живял като свещеник и преминал пътя на мъченията, си потушил идолското служение и си бил споборник на твоето стадо, богомъдри. Затова те почитаме днес, тайно зовейки: избави ни от беди с твоите молитви, вечнопамятни Антиме.)

Страдание на света мъченица Василиса († 309 г.)

Света мъченица Василиса
Никомидийска. Фрагмент от
миниатюра в стара
ромейска минология

При царуването на нечестивия римски император Диоклетиан едва ли в някой друг град била пролята толкова много мъченическа кръв, колкото в Никомидия: в нея били

убити за Христа толкова много вярващи, че само за един месец приелите мъченическа смърт наброявали до седемнадесет хиляди, без да се смятат двадесетте хиляди, изгорени в църквата в деня на Рождество Христово. И това избиване на вярващите без вина продължило не един месец, а много години. Кой е в състояние да изброи всички загинали през това време християни, освен един Бог, изброяващ и множеството звезди! В Никомидия пострадала и светата мъченица Василиса. Слава на всесилния Бог, проявяващ Своята велика сила не само във възрастни хора, но и в малки деца! Светата мъченица била само на девет години, когато я отвели на съд при игемона, или управителя на Никомидия Александър, пред когото тази мъченица дете, непорочна невеста на Небесния Жених, така смело изповядала Христа, че всички били удивени от благоразумието и свободата, с която разговаряла с мъчителя, с когото водела спор за Христовата вяра, като съвършен мъж. Управителят се надявал да я склони към почитане на своите богове с ласкателство и обещания, но светицата оставала непреклонна; тогава управителят заповядал да я бият по лицето: светата девица благодарила на Бога за това. Тогава управителят заповядал да съблекат дрехите и да я бият с пръчки: за това тя въздала още по-голяма благодарност на Господа. Това разярило управителя и той заповядал да я бият още по-силно; когато цялото тяло се покрило с рани, тя възкликнала: “Боже, благодаря Ти за всичко това”. Тогава управителят заповядал, след като пробият пищялите, да я закачат надолу с главата, и в запаления под нея огън да хвърлят смола, сяра, масло и олово, вярвайки, че тя скоро ще умре от тежките страдания и от смрадния дим; но светицата и при тези тежки мъчения, като в райска прохлада, не преставала да възпява хвала на Господа. Виждайки, че светицата се отнася с пренебрежение към изобретяваните от тях мъчения, управителят заповядал да я хвърлят в нажежена пещ. Като се оградила със знамението на

честния кръст, света Василиса влязла в пламъка и дълго останала в него, без да претърпи никаква вреда. Всички присъстващи били обзети от ужас и с недоумение гледали на това чудесно видение. Тогава, след като я извели от пещта, пуснали срещу нея два лъва, за да я разкъсат, но светицата се помолила и останала невредима; молитвата на девицата, както някога молитвата на пророк Даниил, заградила устата на лъвовете. Тогава ужас обзел и самия управител Александър, който, след като прекарал дълго в изстъпление, накрая възкликнал: "Това са Божии съдби!", след това паднал в нозете ѝ и извикал: "Помилуй ме, рабиньо на Небесния Цар и Бог, и прости за всички мъчения; помоли се на твоя Бог да не ме погуби Господ заради тебе, защото от този момент и аз вярвам в Него". Тогава светата мъченица, прославяйки с висок глас милосърдния Господ, просветил слепотата на управителя и открил му познанието на истината, казала на епископ Антонин да разясни на Александър истинната вяра и като го поучи в нея, да го кръсти. Всички християни, които били там, искрено се радвали на обръщането на управителя Александър, който след кръщението принесъл покаяние за предишното си нечестие и причинените от него мъчения на християните и молел света Василиса да му измоли прошка от Господа. По ходатайството и молитвите на светата мъченица управителят Александър, като повярвал напълно, в скоро време се преставил, изпълнен с истинско покаяние и бил погребан с чест от християните; а светицата след погребението му се отдалечила на три поприща от града. Тук, като почувствала жажда и намерила камък, светицата застанала на него, обърнала се с молитва към Господа и начаса от камъка избликнала вода. Като утолила жаждата си, тя се отдалечила на неголямо разстояние от това място и заставайки на колене за молитва, предала духа си на Бога. Като узнал за това, епископ Антонин дошъл тук и погребал светицата близо до камъка, от който, по молитвата ѝ, се появила вода. По

молитвите на светата мъченица, Господи, излей и на нас
Своята велика и богата милост. Амин.

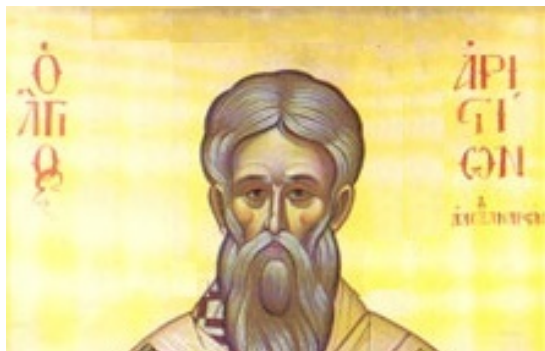
Тропарь святой мученице Василиссе

глас 4

Агница Твоя, Иисусе, Василисса / зовет велиим гласом: /
Тебе, Женише мой, люблю, / и Тебе ищущи страдальчествою, /
и сраспинаюся, и спогребаяюся крещению Твоему, / и стражду
Тебе ради, / яко да царствую в Тебе, и умираю за Тя, / да и
живу с Тобою, / но яко жертву непорочную приими мя, с
любовью пожершуюся Тебе: / тоя молитвами, // яко милостив,
спаси души наша.

*(Перевод: Агница Твоя, Иисусе, Василисса взывает
громогласно: «Тебя, Жених мой, люблю, и, Тебя ища,
страдаю, и распинаюсь и погребаясь с Тобою в Твоем
крещении, и терплю муки за Тебя, да царствую в Тебе, и
умираю за Тебя, чтобы и жить с Тобою; но, прими меня как
жертву непорочную, с любовью принесенную Тебе!» По
ходатайствам ее, как Милостивый, спаси души наши.)*

В помят на светия священомъченик Аристион († ок. 167 г.)

Свети Аристион бил епископ на
Александрия Приморска,
намираща се между градовете Ис и
Антиохия, в Сирия. Той ревностно
проповядвал за Христа и Неговите
спасителни страдания, смърт и
възкресение, и поучавал народа за
това, че всичко на земята е тленно и скоропреходно, а вечни и
нетленни са само бъдещите небесни блага. За това учение той

бил изправен на съд пред управителя на град Александрия и след като изповядал Христа като истинен Бог, бил осъден на изгаряне и в този мъченически подвиг завършил своя блажен живот.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}